

Nasze osiągnięcia na morzu to dzieło demokracji ludowej, dzieło klasy robotniczej i mas pracujących

DZIŚ: SWIATEK DZIECIĘCY

WYDANIE A

Cena egzemplarza zł **5**
Inaczej z całkowitym
wynagrodzeniem sprzedawcy

ILUSTROWANY

Prenumerata poczt. zł **120**
przez roznosiela zł **130**

KURIER POLSKI

Rok VI (1950)

Centrala telefoniczna IKP Bydgoszcz 33-41 i 33-42
Sekretariat Redakcji (tel. 19-07) przyjmuje codziennie
od godz. 10-12 (z wyjątkiem niedziel i świąt).

Niedziela, 25 czerwca.

Konto PKO „Zryw” nr VI-135. PKO IKP nr VI-140
Konto operacyjne nr 110-1574 w Narodowym Banku
Polskim Oddz. Bydgoszcz, Generalissimusa Stalina 8

Nr 173 (1667)

Posiedzenie Prezydium Gł. Komisji Społecznej do Walki z Analfabetyzmem

Polska delegacja rządowa w Moskwie

MOSKWA (PAP) Do Moskwy przybyła delegacja rządowa Rzeczypospolitej Polskiej dla spraw ekonomicznych z wicepremierem Hilarym Mincem na czele. W skład delegacji wchodzi: minister handlu zagranicznego R. P. — Gede i szereg ekspertów.

Na dworcu Białoruskim witali delegację: min. handlu zagr. ZSRR — Mienszykow wicemin. spraw zagr. ZSRR — Ławrentiew, wiceminister handlu zagr. ZSRR — Łoszakow, przedstawiciel handlowy ZSRR w Polsce E. I. Babarin, odpowiedzialni pracownicy Min. Spraw Zagr. ZSRR — S. P. Kirsanow i F. F. Mołoczukow, odpowiedzialni pracownicy Min. Handlu Zagr. ZSRR — A. A. Pawłow, I. G. Pisarec, M. I. Kuzminski. Delegację wital także personel ambasady F. P. w Moskwie z charge d'affaires a. i. Zambrowiczem na czele.

Dworzec udekorowany był flagami polskimi i radzieckimi.

Wymiana not ratyfikacyjnych

BUKARESZT (PAP). Ambasador radziecki w Rumunii — Kawlaradze i wicepremier rumuński — Georgescu wymienili noty ratyfikacyjne układu, zawartego między rządem ZSRR a rządem Rumuńskiej Republiki Ludowej w sprawie granicy państwowej pomiędzy obu państwami. Układ ten, podpisany w Moskwie 25 listopada 1949 r. został ratyfikowany przez Prezydium Rady Najwyższej ZSRR 3 czerwca br. i przez Prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Rumunii 13 lutego br.

Stonka w zach. Austrii

WIEDŃ (PAP). „Oesterreichische Zeitung” donosi o ukazaniu się w znacznych ilościach stonki ziemniaczanej w zachodnich prowincjach Austrii. Dziennik przypomina, że szkodnik ten zostaj zrzucany po raz pierwszy przez samoloty amerykańskie na obszar Niemieckiej Republiki Demokratycznej w celach dywersyjnych. Charakterystyczne jest, że niektóre koła wieśniackie reklamują obecnie usilnie pewien amerykański gatunek ziemniaków, rzekomo odporny przeciwko słońcu ziemniaczanej.

Apel CGT

GENEWA (PAP) Jak donoszą z Paryża, członkowie Biura Konfederacyjnego CGT ogłosili apel do wszystkich fizycznych i umysłowych pracowników Francji wzywając ich do składania podpisów pod apelem sztokholmskim.

WARSZAWA (PAP). W Prezydium Rady Ministrów odbyło się pod przewodnictwem pełnomocnika rządu do walki z analfabetyzmem min. St. Małuszewskiego, posiedzenie Prezydium Głównej Komisji Społecznej do Walki z Analfabetyzmem.

Przedmiotem obrad było przedyskutowanie i przyjęcie planu pracy na drugie półrocze 1950 oraz opracowanie szczegółowych wytycznych do planu pracy. M. in. Prezydium Gł. Komisji Społ. do Walki z Analfabetyzmem podkreśliło, że ustawa z dnia 7 kwietnia 1949 r. o likwidacji analfabetyzmu nakłada na kierowników zakładów pracy moralną odpowiedzialność za stan i likwidację analfabetyzmu w poszczególnych zakładach pracy. W związku z tym, Gł. Kom. Społ. do Walki z Analfabetyzmem postanowiła zwrócić się do wszystkich kierowników zakładów pracy, aby w większej niż dotychczas mierze zwracali uwagę na walkę z analfabetyzmem, prowadzoną na terenie podległych im zakładów pracy oraz dołożyli wszelkich starań, aby w przewidzianym planem pracy terminie analfabetyzm w ich zakładach został zlikwidowany.

W walce z analfabetyzmem kierownicy zakładów pracy współdziałać powinni ściśle z radami zakładowymi i podsiłkowymi organizacjami partyjnymi.

W zebraniu Gł. Kom. Społ. do Walki z Analfabetyzmem oprócz pełnomocnika rządu do walki z analfabetyzmem min. St. Małuszewskiego, jego zastępców dr. T. Pasierbińskiego i pożą A. Kubickiego, wziął m. in. udział wicemin. oświaty dr. H. Jabłoński.

Przeciwko planowi Schumana

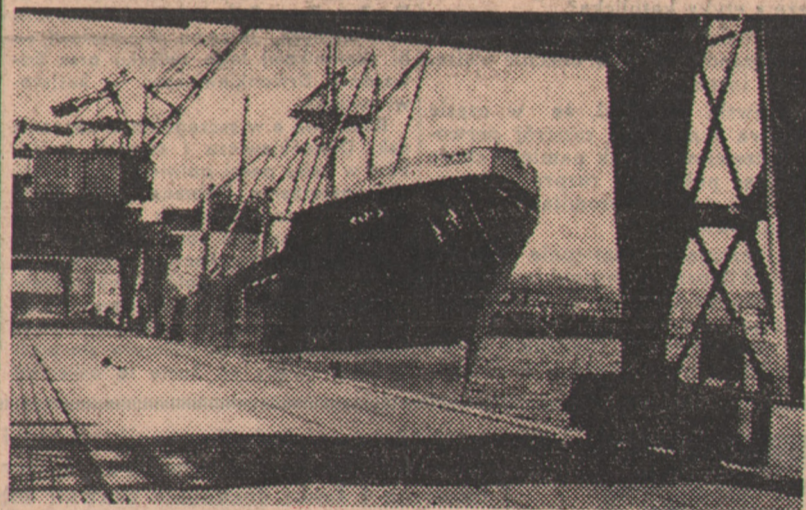
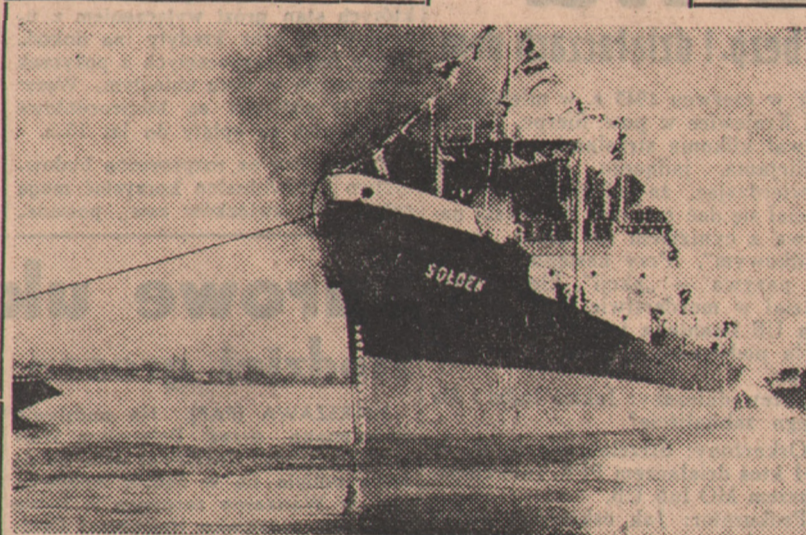
GENEWA (PAP) Jak donoszą z Paryża, delegacja złożona z przedstawicieli związków zaw. metalowców i związków zaw. górników udała się do francuskiego ministerstwa spraw zagr., gdzie wręczyła wspólne memorandum, protestujące przeciwko planowi utworzenia kombinatu węgla i stali.

Polska i Niemcy Demokratyczne podpisały konwencję w sprawie ochrony roślin

WARSZAWA (PAP). 23 bm. podpisana została w Warszawie między Polską a Niemiecką Republiką Demokratyczną konwencja w sprawie ochrony roślin, która przewiduje zacieśnienie współpracy między obu krajami w zwalczaniu chorób i szkodników roślin uprawnych — w szczególności zaś w zwalczaniu groźnego szkodnika upraw ziemniaczanych — stonki ziemniaczanej.

Sprawa przywódców KP USA przed sądem apelacyjnym

NOWY JORK (PAP). Okręgowy sąd apelacyjny w N. Jorku przystąpił do rozpatrywania apelacji 11 przywódców Komunistycznej Partii USA (skazanych bezprawnie wyrokiem sądu federalnego na kary więzienia). W ciągu pierwszych dwóch dni rozprawy 5 obrońców skazanych działaczy partii przedstawiło szczegółowe powody apelacji, domagając się unieważnienia wyroku i postępowanie sądowego. Sekretarz generalny partii Dennis nie wziął udziału w rozprawie, ponieważ uwięzienie go z racji rzekomej zniewagi komisji do badania działalności antyamerykańskiej uniemożliwiło mu przygotowanie dalszej obrony.

Tegoroczne Dni Morza obchodzone w dniach 23-29 bm. pod hasłem „Pomnażając siłę gospodarczą i obronną Polski Ludowej, walczymy o pokój” staną się przeglądem osiągnięć naszej gospodarki na odcinku morskim. Każdy dzień przynosi coraz to nowe rekordy polskiego robotnika, inżyniera, technika i marynarza, budującego potęgę Polski na morzu. Foto: Archiwum IKP

Pod
znakiem
DNI
MORZA

Oświadczenie Episkopatu w sprawie apelu sztokholmskiego

WARSZAWA (PAP) Ks. biskup dr Zygmunt Choromański sekretarz Episkopatu, złożył w dniu 22 bm. na rece dyrektora Urzędu do Spraw Wyznań — Antoniego Bidy, oświadczenie następującej treści:

Ks. biskup dr Zygmunt Choromański, sekretarz Episkopatu, został upoważniony do złożenia następującego oświadczenia w imieniu Episkopatu:

Do Apelu Sztokholmskiego, jako współczynnika pokojowego załatwiania spraw międzynarodowych, Episkopat stosunkowo się pozytywnie i będzie popierał akcję pokojową, zapoczątkowaną, zbieraniem podpisów pod apelem.

Energia atomowa, to największe odkrycie geniuszu ludzkiego, winna się przyczynić do uszczęślenia ludzkości, a nie do jej zgłady.

Warszawa, 22 czerwca 1950 r.

Ks. biskup dr Z. Choromański sekretarz Episkopatu.

Przygotowania do żniw w całej pełni

WARSZAWA (PAP). Z całego kraju napływają meldunki o intensywnych przygotowaniach Państw, Gospodarstw Rolnych, spółdzielni produkcyjnych, Państw, i Spółdzielczych Ośrodków Maszynowych oraz indywidualnych gospodarstw chłopskich do tegorocznej kampanii żniwno-omłotowej.

Na licznych naradach członkowie spółdzielni produkcyjnych, robotnicy gospodarstw PGR, pracownicy Państw. Administracji Rolnej, chłopcy i traktorzyści ośrodków maszynowych, omawiają szczegółowo plany kampanii żniwno-omłotowej.

Zakończenie roku szkolnego

WARSZAWA (PAP). Pod hasłami walki o pokój i pracy dla Polski Ludowej młodzież wszystkich typów szkół ogólnokształcących i zawodowych oraz słuchacze szkół dla dorosłych zakończyli uroczystość w dniu 23 bm. rok szkolny 1949-1950.

W akademiach zorganizowanych we wszystkich szkołach wzięli udział przedstawiciele władz szkolnych, PZPR, organizacji społecznych, ZNP, ZMP, komitetów rodzicielskich i opiekuńczych oraz rodzice. Po podsumowaniu wyników nauki przez dyrektorów szkół i sprawozdaniach z pracy szkolnych organizacji ZMP, uczniowie wyróżniający się najlepszymi wynikami w nauce i pracy społecznej otrzymali dyplomy przodowników oraz nagrody. W wielu szkołach przemawiał do młodzieży przodownicy pracy z zakładów przemysłowych opiekujących się szkołami. Zorganizowano również liczne wystawy, ilustrujące dorobek poszczególnych szkół.

STAN POGODY

Zachmurzenie zmienne z większymi przejaśnieniami w południowo-wschodniej części kraju. Miejscami przelotne opady i skłonność do burz. Temperatura maksymalna od 18 do 26 st.

USA zaniepokojone akcją duchowieństwa Ameryki Połdn.

GENEWA (PAP). Jak donoszą z Paryża, dziennik „Action” opublikował artykuł pt. „Duchowieństwo Ameryki Łacińskiej niepokoi Waszyngton”.

Autor stwierdza, że na zlecenie departamentu stanu były osobisty przedstawiciel prezydenta USA w Watykanie Taylor, zakomunikował niedawno Papieżowi, iż rząd USA odnosi się nieprzychylnie do duchowieństwa licznych krajów Ameryki Łacińskiej, które biorze udział w ruchu skierowanym przeciw USA. W szczególności Taylor prosił papieża, by Watykan podjął kroki w celu przeszkodzenia udziałowi duchowieństwa w tym ruchu. Taylor dał do zrozumienia, że kontynuowanie tego rodzaju propagandy przez duchowieństwo może spowodować nieprzyjemne konsekwencje dla Kościoła Katolickiego, zwłaszcza w sprawie przekazywania środków finansowych między Ameryką Łacińską i Rzymem.

Pisma, skierowane niedawno do

nuncjuszy apostolskich w niektórych krajach Ameryki Łacińskiej, podkreślają, że Papież uważa za konieczne podjęcie odpowiednich kroków w celu pozożenia kresu działalności antyamerykańskiej. Papież zalecił rozwinięcie szerokiej propagandy na rzecz polityki USA w Ameryce Łacińskiej.

Zakaz manifestacji pokojoych

BERLIN (PAP) Jak podaje agencja ADN, francuskie okupacyjne władze wojskowe w zachodnich Niemczech rozszerzyły zakaz organizowania manifestacji pokojowej na górę Lorelei również na okoliczne okręgi St. Goar i St. Goarshausen.

„Rada“ partii faszystowskich

BERLIN (PAP). Jak dopiero obecnie doszło do wiadomości publicznej w połowie czerwca br. utworzono w Zachodnich Niemczech „radę“ wszystkich działających tam partii faszystowskich. „Rada“ ma się stać zwierzchnim organem tych partii. W skład „rady“ weszli najbardziej znani faszysty niemieccy, jak Doris („Spojeźnica Partia Rzeszy“), Feitenhansel (przywódca „Zw. Ojczyźnianego“), Ausleitner (przewodniczący partii „Jedności Narodu Niemieckiego“), Staufenberg (przew. „Zw. Niemieckiego“) itd.

Naczelnym celem „rady“ ma być zjednoczenie różnych ugrupowań faszystowskich w jednolitą organizację, która by stała się fundamentem dla utworzenia jednej na całe Zachodnie Niemcy partii neohitlerowskiej.

Nowy „wędrujący ambasador“

GENEWA (PAP). Z Paryża donoszą, że bawi tam Milton Katz, nowy „wędrujący ambasador“ planu Marshalla, który objął te funkcje po Harrimanie.

Czwarty dzień procesu bandy NSZ Morderstwa

na funkcjonariuszach służby bezp. i działaczach dem.

WARSZAWA (PAP). Dzieje konaszaków oskarżonego Jana Nowaka z gestapo zostały ujawnione przez niego w czwartym dniu procesu bandy NSZ przed Rejonowym Sądem Wojskowym w Warszawie. Kleryk Stefan Majewski i dezertor Wiktor Stryjewski zeznawali o popełnionych przez nich morderstwach.

Osk. Jan Nowak przypomniał oszczerczą kampanię, prowadzoną w roku 1944 przez dowódcztwo naczelne AK przeciw polskim działaczom lewicowym i przeciwko Związkowi Radzieckiemu, następnie podał szczegóły zamordowania przez jeden z oddziałów AK trzech żołnierzy Armii Ludowej w październiku 1944 roku w jednej ze wsi powiatu Płock.

Zeznający w sutannie osk. kleryk Stefan Majewski wyjaśnił, że przed wojną studiował teologię w Łomży, zaś po wojnie kontynuował studia na Uniwersytecie Jagiellońskim. Dozreśli do czwartego roku studiów, otrzymał pierwsze święcenie kapłańskie.

Stefan Majewski oświadczył, że na decyzję jego powrotu do podziemia po wyzwoleniu wpłynęło wrogie nastawienie części duchowieństwa do ustroju demokracji ludowej. Działalność swą w konspiracji po wyzwoleniu, osk. Majewski dzieli na dwa okresy. Pierwszy polegał na napaściach na funkcjonariuszy UB i MO oraz grabieżach. Kleryk opowiada,

Powołanie komisji budownictwa indywidualnego przy CRZZ Budowa domków jednorodzinnych dla świata pracy

WARSZAWA (PAP). Zgodnie z uchwałą Prezydium Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów w sprawie zasad i organizacji budownictwa indywidualnego — rozpoczęła swą działalność powołana przy CRZZ komisja budownictwa indywidualnego. Przewodniczą komisji sekretarz CRZZ — Stanisław Kowalczyk. W skład komisji wchodzi przedstawiciele: ZG Zw. Zaw. Prac. Budowlanych, ORZZ woj. warszawskiego, PKPG, Min. Budownictwa, Min. Gospodarki Komunalnej, ZON i Banku Inwestycyjnego.

Do zadań komisji należą m. in. koordynacja prac wszystkich rodzajów budownictwa indywidualnego tj. osiedlowego, rozproszonego i remontów, ustalanie szczegółowych regulaminów i wytycznych działalności komisji kwalifikujących reflektantów na pożyczki, opiniowanie projektów domków i osiedli, wysuwanie wniosków w sprawie rozdania i ewtl. przetrutu kredytów itp. Uchwały i wnioski komisja przedstawia do akceptacji sekretarzowi CRZZ.

Komisja w toku dotychczasowej swojej pracy rozpatrzyła i zaakceptowała szereg zagadnień z zakresu budownictwa indywidualnego. Ustalono m. in., że z sumy 980 mil. zł przeznaczonych na budowę 8 kolonii robotni-

czych, składających się z domków robotniczych o 3-ch i 5-ciu izbach, wybudowane zostaną osiedla w Warszawie, Ursusie, Łodzi, Gdańsku, Jaworznie, Miłowicach oraz w obrębie Katowic. Kolonie będzie budował ZOR. Poszczególne domki po wykończeniu zostaną sprzedane robotnikom i pracownikom na warunkach kredytowych.

Podania związkowców zainteresowanych nabyciem domków indywidualnych przyjmować i opiniować będą Okręgowe Rady Zw. Zaw.

Rozprowadzone są już również kredyty na remonty kapitalne i dokończenie domków indywidualnych, wynoszące 200 mil. zł oraz kredyty na indywidualne budownictwo rozproszone, wynoszące 230 mil. zł. Pożyczki otrzymują przede wszystkim przydownicy pracy, racjonalizatorzy, mistrzowie oszczędności. Przede wszystkim uwzględniane są podania o kredyty na remonty kapitalne domków, których stan grozi wyłączeniem z użytkowania oraz kredyty na dokończenie robót rozpoczętych z pożyczek uzyskanych w roku ubiegłym. Wszystkie te pożyczki są bezprocentowe i udzielane na spłaty do lat 10-u.

Z kredytów na rozproszone budownictwo indywidualne korzyść mogą członkowie związków zaw., posiadają-

Czołowi włókniarze radzieccy w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA (PAP). W Częstochowie bawili czołowi przedstawiciele włókniarzy radzieckich Nona Murawiova — członek Zarz. Gł. Związku Prac. Przemysłu Włókienniczego ZSRR i Aleksander Czutkich — długoletni przodownik pracy i racjonalizator Krasnohomskich Zakł. Tekstylnych w Moskwie — laureat Nagrody Stalinowskiej i deputowany do Rady Najwyższej ZSRR.

Masy pracujące ZSRR serdecznie witają chłopów polskich

MOSKWA (PAP). Uczestnicy wyścigu chłopów polskich, zwiedzających obwód rostowski, spotykają się na każdym kroku z przejawami serdecznej przyjaźni ze strony ludności oraz miejscowych władz. Chłopi pol-

scy zwiedzili Instytut elektryfikacji i mechanizacji rolnictwa w Żernogrodzie, stację doświadczalną rolnictwa oraz rostowską selekcyjną stację nasion. Poza tym delegacja zwiedziła szkołę kadr mechanizacji rolnictwa w Azowsku.

Podczas pobytu w kolchozach im. Woroszyłowa, im. Dzierżyńskiego oraz w kolchozie „Śladami Lenina“ chłop polski zaznajomił się bliżej z życiem i pracą kolchoźników oraz z formami współpracy między stacją maszynowo - traktorową a kolchozami.

Chłopi polscy zwiedzili również obywatelską świetlicę na kolchozach, wyposażoną w radio, bilioleki, czytelnik dzienników i czasopism, w której traktorzyści korzystają w czasie wolnym od pracy.

Zegnając brygadę traktorzystów — członka delegacji Jan Piotrowski z powiatu siedleckiego oświadczył, że pragnie aby i w Polsce chłopom było się tak, jak żyje się chłopom radzieckim.

Szczególnie serdeczne było spotkanie chłopów polskich z członkami kolchozu im. Woroszyłowa. Podczas przyjęcia, urządzonego na cześć delegacji polskiej — przemawiał Tadeusz Mazur, wójt gminy Rozwienica, pow. jarosławskiego.

Chłopi nasi zgłoszili serdeczną oświadczenie na przyjęciu. Bohaterowie Związku Radzieckiego — Kliment, jednemu ze zdobywców gmachu Reichstagu.

Plenum KC Socjalistycznej Partii Włoch

RZYM (PAP). Odbyło się tu plenum KC Socjalistycznej Partii Włoch. Sekretarz partii Pietro Nenni wygłosił referat polityczny. Podkreślając sukcesy organizacyjne osiągnięte przez partię socjalistyczną, w ciągu ostatnich miesięcy Nenni zakomunikował, że do dnia 15 czerwca, w toku trwającej ponownej rejestracji członków partii, wydano 723.074 legitymacje partyjne.

Surowe ukaranie złodziei grosza publicznego

WARSZAWA (PAP). Na podstawie wniosku, przez Delegaturę Warszawską Komisji Specjalnej aktu oskarżenia odbyła się w Sądzie Apelacyjnym w Warszawie rozprawa w trybie dożywotnim przeciwko Henrykowi Centkowskemu — b. przewodniczącemu Z. G. Zw. Zaw. Robotników i Pracowników Rolnych, Jerzemu Grajnerowi — b. skarbnikowi tego związku oraz Edwardowi Dzwonkiewiczowi — kasjerowi związku.

Rozprawa a w szczególności zeznania osk. Dzwonkiewicza i szeregu świadków w całej pełni potwierdziły zarzuty aktu oskarżenia. Dobrana trójka drogą fałszerstw rachunkowych systematycznie przywłaszczała sobie fundusze Zarządu Głównego. Łącznie pobrano na podstawie czeków gotówkowych realizowanych przez Edwarda Dzwonkiewicza, a podpisywanych przeważnie przez Centkowskiego pięć milionów sto pięćdziesiąt tysięcy zł. Sumę tę oskarżeni

podzielił między siebie i zużył na własne potrzeby. Większym nadużyciom zapobiegła kontrola finansowa przeprowadzona przez przedstawicieli Centralnej Rady Związków Zawodowych.

Oskarżeni przetrwonili zdefaudowane pieniądze na hulanki po lokalach i restauracjach.

Wiceprokurator Czesława Marysz podkreślił w swym przemówieniu ogrom winy oskarżonych, którzy z premedytacją trwonili pieniądze pochodzące ze składek wieloletniej robotniczej i pracowniowskiej rolnych. Oskarżeni zawiedli zaufanie reszty związkowych i nie tylko stworzyli warunki do popełnienia nadużyć, ale sami współuczestniczyli w nadużyciach i szerzyli atmosferę zła.

Sąd skazał osk. Henryka Centkowskiego i Jerzego Grajnera — każdego na 12 lat więzienia, a osk. Edwarda Dzwonkiewicza na 10 lat więzienia.

43

Sochę interesowało wszystko. Całymi dniami kreślił się po zakładzie, zaglądał do magazynów, do szop, rozmawiał z woźnicami, pytał, szukał, badał. Ze strzępków zasłyszanych słów, z fragmentów tego, co zobaczył począł się przed nim kształtować wyraźny obraz. Widział dokładnie linię podziału, biegnącą przez tartak, widział trzy grupy, na jakie rozbili się ludzie. A więc pierwsza to Janusz Łęski, Szmidt, Skowron i jeszcze kilku innych, grupa zdecydowanie wroga, robiąca wszystko, by utrudnić pracę, by położyć tartak, uważająca go za swą prywatną własność, za obiekt z którego można czerpać pokaźne zyski, grupa silna i wpływowa, kierowana z zewnątrz, posiadająca największe wpływy, rządząca przemocą i terrorem. Tacy, jak maszynista Kucharski, stary stróż Hryciuk, kilku urzędników — tworzyli grupę drugą, chwiejną, przechylającą się na stronę tych, którzy mieli przewagę. I wreszcie grupa trzecia — Okonek, Ignatowicz, Duryś, Krenc — ludzie twardzi, odważni, ale od wielu lat duszeni i nie potrafiący zorganizować uderzenia, skrepowani licznymi więzami, żyjący w ciągłej obawie o utratę pracy i chleba.

Nie było łatwo. Z tego Socha doskonale zdawał sobie sprawę. Wiedział, że wiele trzeba będzie włożyć wysiłku, wiele przeszkód usunąć, zanim oczyści się atmosfera w tartaku. Nie ulegało wątpliwości, że w pracy swej nie zostanie osamotniony, że znajdzie ludzi, którzy za nim pójdą lecz było też jasnym, że główny ciężar będzie musiał wziąć na swe barki, że będzie musiał być moto-

rem przewodnim całej akcji, czynnikiem mobilizującym, trybem, który puci w ruch inne tryby, sprężyny i kółka

I Skowron i Łęski doskonale zdawali sobie sprawę z powagi sytuacji

Z czujną uwagą i z niepokojem obserwowali każdy krok Sochy, zachowanie ich w stosunku do niego było na pozór lojalne, nie przeszkadzali mu chociaż wtrącał się w sprawy, będące właściwie poza zasięgiem jego kompetencji, należące do Skowrona, kierownika administracyjnego, lub Rady Zakładowej. Łęski zżymał się na to i wielokrotnie usiłował doprowadzić do awantury, lecz powstrzymywał go zawsze przebiegły i spokojny Skowron.

— Niech pa nie będzie w gorącej wodzie kąpany! — mówił — Nigdy nie można się denerwować! Poczekajmy! Gwarantuję panu, że szybko mu to się wszystko znudzi!

W podobny sposób sądzili i robotnicy. Bez wielkiej sympatii spoglądali na usiłowania Sochy, który przychodził wcześniej, wszędzie wsadzał nos, badał, sprawdzał, zaprowadzał drobne zmiany, wtrącał się nawet do stolówki.

— Myśli, że jak wetknie nos w kocioł z kapuśniakiem, to przybędzie tam mięsa! — mówił pogardliwie Kucharski.

A Błażej Hryciuk kiwał siwą głową i dodawał:

— 48 lat tu pracuję i widziałem rozmaitych kierowników i dyrektorów! Nowy to zawsze to samo: z początku lata, wacha, odmienia, a po miesiącu uszarpie się i siada! Z tym też tak będzie, zobaczymy!

Socha słyszał te głosy. Postępował jednak tak, jakby nie dochodziły one do jego uszu. Nie zwracając na nie uwagi, konsekwentnie przeprowadzał zadanie, jakie sobie postawił z chwilą objęcia pracy w tartaku. Zadaniem tym było zdobycie wszystkich elementów, a następnie — uderzenie. Silne uderzenie, które zatrzęsie tartakiem, ale i uzdrowi go!

Punktem przełomowym była historia pewnego traku. Działo się to już pod koniec maja. Dni były upalne,

niebo bez jednej chmurki. Łęki i pastewniki pożółkły, żyto rosło marnie, a nawet podmokłe łąki tak przeszły, że można było przejść przez nie suchą nogą.

Andrzej, myszując w wielkiej szopie, zawałonej przeróżnymi rupieciami, leżącymi tam od Bóg wie ile lat — natknął się na wysokosprawnego, szybkościowego trak Gubischa.

Stał ten trak gdzieś w kącie szopy, przywalony deskami, pokryty kurzem, zardzewiały i brudny.

Z dużym wysiłkiem przedostał się doń Socha i podał szczegółowym oględzinom. Ubrudził się przy tym i namiętnie, ale nie żałował tego. Gdy wychodził z szopy uśmiechał się do siebie. Nie ulegało najmniejszej wątpliwości, że trak, który widział przedstawiał poważną wartość. Była to precyzyjna maszyna o wspaniałych pilach ze stali wolframowej, był to wysokosprawnny trak, który przy dobrej obsłudze mógł znacznie zwiększyć możliwości zakładu!

Oczywiście, wymagał dużego wkładu pracy. Był zniszczony, zaniedbany, brakowało paru trybów, pasy były porwane, korbowody uszkodzone, wszędzie wdarła się rdza. Po kapitalnym remoncie mógł jednak rozpocząć pracę!

Tego dnia z nikim nie podzielił się swym odkryciem. Schował je dla siebie. Myślał nad nim, szukając sposobu remontu, zastanawiając się nad swymi możliwościami.

Kiedy spotkał Kocubałę — niskiego wosacza o szczerzej, pociągłej twarzy — który opiekował się tą mroczną i zaniedbaną szopą — zapytał go odniechęcenia:

— A co tam macie wartościowego w tej szopie? — Może nadawałoby się coś do remontu? Kocubała zgasił leniwie papierosa i pogardliwie odął wargi:

— Eee! Same rupiecie! Nadawał to się one nadają, ale na szmele! Do niczego więcej!

Wówczas Socha uśmiechnął się i powiedział:

— A no pozwólcie wobec tego za mną... Kocubała wzruszył ramionami, ale poszedł za kierownikiem.

